

Mahmut MAKAL
FAUSTUN DEDİĞİ
5.000 TL.

Hayati Tahsin YILMAZ
YOKSULLUKTA
VARSILLIGA
İSVEÇ
4.300 TL.

GÖRKEM VAYINLARI
İSTANBUL

abana

500 LIRA

SAYI 166

MAYIS 1990

ELEKTROMEKANİK'TE ANLAŞMA

Elektromekanik'te, 15 Ekim'de başlayan toplu sözleşme görüşmelerinin, Ocak'ta çıkmaza girmesiyle başlayan buhaldin, geçen ay çözümlendi.

Bilindiği gibi, çıkmaza giren pazarlık üzerine işçiler işbirliğini; işveren de işkapatımı kararı almış, yasal engeller yüzünden bu kararlar uygulanamamıştı.

TOPLUSÖZLEŞME KOSULLARI

Yapılan toplu sözleşme, uyarınca işçiler, birinci yılın ilk beş ayı için % 80, ka-

lan yedi ayı için de % 70 artırım alıyorlar. Böylece, birinci yılın yedinci ayında, en düşük aylık alan işçinin eline 434.000 TL (ikramiye ile 670.000 TL) geçecek.

İkinci yılki artırım % 60 ve ayrıca paranın değer kaybına (enflasyon) eşit artırım.

Birinci yılda 3; ikinci yılda 4 ikramiye var.

İkinci yılın başında, en az aylık 650.000 TL oluyor. İkramiyeler de aylıklara bölüştürüldü. İkinci yıldaki en az (düşük) aylık 1.150.000 TL olacak.

Yakacak yardımı, birinci yıl 400.000; ikinci yıl 450.000 TL.

Bayram izni harçlığı, birinci yıl 100.000; ikinci yıl 125.000 TL.

5 yıl dolduran işçilere yılda 22 gün ücretli izin var.

Öteki sosyal haklarda da % 600-650 oranında artış sağlandı.

Yapılan bu toplu sözleşmeyi, işçilerin hoşnutsuzlukla karşıladıkları gözleniyor.

ELEKTROMEKANİK'TE GENEL KURUL TOPLANTISI 26 MAYISTA

Abana Elektromekanik
KASTAMONU'DA
4 YENİ İLÇE

İlimizde dört yeni ilçe daha kurulduğu öğrenildi.

Kurulan yeni ilçelerin adlarını veriyoruz:

AGLI
DOĞANYURT
HANÖNÜ
SEYDİLER

Fabrikasının olağan genel kurul toplantısı 26 Mayıs'ta yapılacak.

Abana'da yapılacak olan genel kurul toplantısının gündemini öğrenemedik.

ŞEKER BAYRAMI KUTLANDI

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile beraber 9 gün tatil olan Bayramda, Abana'ya çok sayıda hemşehrimiz geldi.

Havaların yağmurlu gitmesi, Bayramı olumsuz yönde etkiledi.

Bayramda Çayırtek ve Konakören, mahalleleriyle Göynükler Köyü pilav çıkardı.

KAŞIK HELVASI ÖDÜL KAZANDI

(İstanbul, Ürett)

İstanbul'da Çatı Restaurant-Cafe-Bar'ın düzenlediği yemek ve tatlı yarışmasında Nermi YORGANCI, Abana kaşık helvası ile katıldığı tatlı dalında üçüncülük ödülü aldı.

18 Nisan'da yapılan ve seçici kurul üyelerini Aydın Boysan, Atilla Dorsoy, Engin Kökner, Tuğrul Şavkay ve A. Yılmaz'ın yaptığı yarışmanın ödülleri 21 Nisan'da yapılan bir törenle dağıtıldı.

Nermi Yorgancı, üçüncülük ödülü olarak, kase içinde bir altın kazandı.

İSTANBUL'DAKİ ABANALILARA ŞEVKET YAZGAN AÇIKLADI: İŞTE YAPILANLAR

(Oluşturucu YORGANCI, İnc.)

Abana Belediye Başkanı Şevket Yazgan, İstanbul'daki Abanalılara bir "İhtar yemegi" verdi.

Anıl Düğün Salonundaki yemekte konuşan Şevket Yazgan, görevine geldiklerinden bu yana yapılanları ve yapılacakları anlattı. Yazgan'ın, yapılanlar üzerine verdiği bilgiler şöyle:

Kent inar planı hazırlandı. Plan, Belediye Meclisinin onayını bekliyor.

Kent içme suyu projesi İller Bankası'na ekölmeye çıktı. İki yılda tamamlanacak olan proje tutarı 2 milyar TL.

Uydu anteni alındı. Deniz Şenliklerinde 50 çocuk şimnet ettirildi.

Fatih Belediyesi, 300 milyon TL değerinde bir çöp kamyonu armağan etti.

100 çöp kutusu alınıp, kentin çeşitli yerlerine yerleştirildi.

1989'da 240 milyon olan Belediye bütçesi, 1990'da 800 milyon olarak bağlandı.

Düzenlenen ağaç bayramında 70 ağaç dikildi.

Çarşı içinde, yazın açılacak olan bir çocuk bahçesi düzenlendi.

Çarşı içinde pazar yerinin yolları betonlandı.

Çarşı içinde yeni pazar yerinin kamulaştırılması tamamlandı. Altyapı çalışmalarına başlandı; projesi Belediyece yapılan 32 dükkânlık pazar yerinin temeli önümüzdeki günlerde atılacak. Bir yıl içinde bitirilmesi beklenen pazar yerine 100-150 milyon TL harcanyor.

20-25 yıl önce belediyece 49 kişiye satılan arsa sahiplerine tapuları verildi.

Köylere, parafal olanaklar elverişince yardımlar yapılmaktadır.

Girişimlerimiz sonucu, Hazine'nin olan 54 bin metrekaçe yerin 25 bin metrekaresi futbol alanı ve kapalı spor salonu yapımı için Gençlik ve Spor Bakanlığına verildi. Kalan 30 bin metrekaresi sanayi çarşısı için satın alınacak. Bu konuda, inar planında gerekli değişiklikler yapıldı. Altyapıyı gerçekleştirince gereksinimi olanlara yer ya da dükkân verileceği. Bu konuda istekler gelmeye başladı.

Kent içinde kapalı yolu teklemeye yerleri yapıldı.

Huzurevi düzenleme çalışmaları sürüyor. Yer bulundu, projelendirme yapılıyor.

Daha sonra, soruları yanıtlayan Şevket Yazgan, deniz kıyısındaki yarım beton yapının, yasal işlemler tamamlanınca yıktırılacağını; tavuk çiftliği kararını İller Bankası'na vereceğini; deniz kıyısındaki soyunma-giyinme yerlerinin yaza hazır olacağını; Karayollarındaki arsanın tapulu olduğunu, burayı Belediye'ye katabilmek için yasal engelleri aşmaya çalıştıklarını, buranın kıyı çizgisinde bulunması nedeniyle Karayolları'nın gereğince yararlanamadığını; inar planının Yakakören (İlişi) kayasından Hacıveli kayasına dek olan yerleri içerdiğini; Hastaneye 180 milyon değerinde ambulans

(Devamı 3. sayı)

TARİH BİLİNCİ, BİLİM VE ABANA'NIN YENİ DİNAMİKLERİ

Ender YORGANCI

"Gerçek", ilk anda yüzeysel olarak algıladığımız görünüşle, daha derin bir düşünme süreci geçirerek incelediğimiz "şey" i oluşturan "tarihsel ve toplumsal arka planda" keşif ettiklerimizin toplamıdır.

Gerçeği yakalayabilmek, doğru bir yöntemle yapılan soğuk bir uğraştırı gerektirir. Gerçeği bulduğumuzu sandığımızda, bulduğumuz salt sizin özel gerçeğiniz olabilir. Çünkü başkaları da o konuda başka gerçekler bulmuşlardır. Bu nedenle, "nesnel gerçek"i amaçlayan bilim kuşkuçudur. "Doğru olan budur" diye önüne sürülen her düşüncesi doğrulanmaz, kendi süzgecinden geçirir. Bu nedenle, bilimsel bir kuram olmasına karşın Newton fiziğini Einstein'ın yakınlardır.

Bunun gerçeğini yakalamamızı önkoşulunun "tarihsel gerçeklik"ten geçtiğini düşünün, insanlık ve dünya tarihiyle ilgilenen her yeni kuşak, tarihi ve dönem noktalarını ele almak gereğini duymaktadır. Örneğin, ülkemizde 1920'lerin Kemalist dönüm süreci, dünyada 1917 Ekim Devrimi gibi yakın tarih sayılabilecek dönüm noktalarında daha çok olmakla birlikte, bilim adamları ve düşünürler 200 yıl önce gerçekleşmiş 1789 Fransız Devrimi üzerine bile yepyeni kuramlar oluşturabilmektedir.

Değişim hızı giderek artan dünyamızda, eski açıklamalar bugünü anlamaya yeterli olamamaktadır.

(Devamı 4. sayı)

KURULUŞUNUN 105. YILINDA RIFAT ILGAZ'LA KASTAMONU LİSESİ ÜZERİNE SÖYLEŞİ

ANADOLU'NUN İLK (TÜRKİYE'NİN GALATASARAY'DAN SONRA İKİNCİ) LİSESİ OLAN KASTAMONU ARDİ KRAIMANPAŞA LİSESİNDEN BİRÇOK ÖNLÜ GELDİĞİ BU ÜNİVERSİTELERDEN RIFAT ILGAZ, ZAMANININ ÖTEKİ ÜNİVERSİTELERİNİ ANLATIYOR

Konuşan Mehmet SAYDUR

- Sayın Hocam, gençliğini andırmanın canlılığı ile tanıttığınız bir yazarınız. Sanıyorum, 66 yıl gerilere gideceğiz. Kastamonu Lisesine girdiğiniz yıllara.

- Ortaokulu Ahlatını yanında okumak için 1924'te Kastamonu'ya geldim. Okula kayıtlı oldum. 172 Mehmet Rifat.

- Mehmet Rifat'ın derslerle arası nasıldı?

- Derslerle pek ilgim yoktu. Hiçbir dersin sorunun da yoktu. Bütünümlerle sınıflarını geçiyordum. Ama, yazı yazmadıkları bünemini ya da beceriksizliğini ortaya çıkaran bir ders vardı. Türkçe "tahrik" dersi, yani kompozisyon. Ben, yazı yazmadığım okumaktan çok hoşlanıyordum. Kırkaya kitap veren Kâtipci Emin Efendiden romanlar alıyordum, fazla para ödememek için en kısa zamanda bitirip geri götürüyordum. Bu yüzden arkadaşlarıma bana "Romancı" diye takılırdı, bu, bu süre sonra "Romancı"ya dönmüştü.

- Yazmaya ne zaman başladınız?

- Kompozisyonları iyi not alamıyordum. Türk edebiyatında yeni olan Zeki Ömer Defne, bize Türkçe öğretmeni olarak geldi. Yazı yazdıkları işleri bizlere, ben yazı yazmadığım, yardımlarını kitaplarımla benziyordu. Zeki Bey, bir gün bir es ödesi verdi. Ben de güleceğim bu yazı yazmadığım. Ödesini altına yazdığı cümle hala belleğimde: "Bukadar güzel varileler yazıyordun da, beni neden ümitsizliğe düşürdün?"

1926-27 yıllarında Kastamonu Lisesi orta kısmı son sınıftaydı. Kastamonu'da ilk gazete çıkıyor: Nâzîkî ve Açık-söz. Açık-söz tahvil bir gazete. Yurtta mandacılar, buraların istigali günlerinde, Haziran 1919'da "ulusal kurtuluş" bir gazete olarak çıkıyor Açık-söz. Çıkarırlar da Lâsinin bazı öğretmen ve öğrencileri. Başta Hüsnü (Açık-söz), Hamdi (Celen), İ. Habib (Sevük), İ. Hakkı (Uzunçarşılı), Sarı Behçet (Yazar)... Cide de bahamın ve kardeşimin de okuduğu gazete bu. Ben ilköğretilerden beri esime giren bir gazete. Şiir yazmaya başlar başlar, şiirlerini Açık-söz'e verdim. Böylece, 1926'da şiirlerim yayımlanmaya başladı.

- Kastamonu Lisesindeyken, bir şiirinizi Mustafa Necati Bey beğenmiş.

- O, "Sazım Çalana" şiiri idi. Maarif Nazırı Mustafa Necati Bey -Kastamonu'da İstiklal Mahkemesi Başkanlığı yapıyor- yanında Faruk Nafiz ve genel müdürlerle bir Orta Anadolu gezisinde Kastamonu'ya geliyorlardı. Bir zamanlar kendimden de yazarı olduğum Açık-söz Gazetesinin 2 Temmuz 1928 günlü sayısında bu şiirim çıkmıştı. O gün

konuklar, şiiri gazetedeki benden önce okuyorlar ve beğeniyorlar. Lâsinin birindeyim, artık algınluk döneminin şiirlerinden. Benimle tanışmak istiyorlar. Lise Müdürümüz Nuri Bey (Tamaç), hürmetliyi yolluyor. Hizmetli beni, Ayılar Mahallesinde top oynarken yakaladı, elinden tuttu, götürüyor. Nereye ve niçin gittiğimizi henüz belli değil. Eskiçinin kabarmadığı, Madur Yardımcımız Behçet Bey'in ayakaklarımla Urmuokak'tan geçerek Liseye vardık. Nuri Bey durumu görünce, "hele şu Saire bak Behçet Bey!" dedi. "Maarif Vekilinin karısına çıkacak adam kılığı var mı şurada?" Behçet Bey, "git dedi, 'hiç olmazsa elini yüzünü yıka!'" Bu fırsatı yararlanarak, küçük sınıflardan binbin çeketi geçirdim sırtıma. Behçet Bey, bu buluşum beğenmiş olacak ki, "öldü oluncak, şuna bir çift de ayakkabı verin!" dedi. Nuri Bey elimden tuttu, çıktık konukların karısına. Mustafa Necati'nin güldüğünü anımsıyorum. Faruk Nafiz, bu şiiri yeniden okudu, benim de hoşuna gitti. Diğer şiirlerimi de okudiler. Getirdim. Faruk Nafiz, sonuna-yu emlefi yazdı: "Kastamonu'dan geçerken tanıdığım genç ve kıymetli Mehmet Rifat'a tükürüklerle ve sevgilerle. Bu olay beni alabildiğine etkiledi. Hangi şair on yedi yaşlarında bir bakan ve bir önde gelen sairden övünür?"

- Lisedeki öğrenciler arasında başka yazarlar var mıydı?

- Başta sınıf arkadaşım Hilmi Örgen'i saymalıyım. Şimdi Sonradan tanıdığım bir oldu İbrahim (Derin) de sınıf arkadaşım, profesör oldu, sonra Enerji Bakanı oldu. Gene, sonradan profesör olan Savni (Ekval Madamın vefatı) sınıf arkadaşım. Bir de Hadi (Tan) vardı, sonra milletvekili oldu. İki de abim vardı, biri sporcu, biri edebiyatçı. Sporcu olan, şiir gibi top oynar, edebiyatçı olan da bir sag açık gibi şiir okurdu. "Öndört Abi" dediğimiz sporcu olanı Mehmet Ali (Sevük) idi. Öteki Abi ise Orhan Şaik (Gökay). Bizden önce ve sonra da epeyce edebiyatçı, devlet ve bilim adamı tanıdım. Kişi yetişti hoşlandım.

- Tanınmış öğretmenleriniz de olsa gerek?

- Elbette. Benim öğretmenlerimden Rifat Necdet (Evrimci), Sabi Cemil, Zeki Ömer (Defne), Behçet Bey (Motor Behçet), Nuri Bey (Tamaç), Şevket Süreyya (Aydemir) gibi tanınmış kişiler vardı. Nihat (Dicle) Bey (Kef Mahmut), H. Razi (Öymen), İ. Hakkı (Tonguç), İ. Habib (Sevük), İ. Hakkı (Uzunçarşılı), Behçet Bey (Yazar) gibi daha pek çok tanınmış kişi gelmiş geçmiş Kasta-

monu'dan. Daha önceki yıllarda da değerli valiler... Lisemizin açılışını sağlayan Abdurrahman Paşa da bu valilerden biri.

- Siz, daha sonra liseyi bıraktınız.

- Kastamonu Lisesi orta kısmındayken "liseyi bitir, edebiyat fakültesine giderim" diye düşünüyordum. 1928'de baham ölünce, parasal durumumuz sarıldı. Birinci sınıfta liseyi bırakarak, "Muallim Mektebi"ne geçmek zorunda kaldım. Hatırla, Lise Müdürü Nuri Bey engel olmak istedi, lisede okuyabilme için kolaylık gösterdiğini söyledi. Ben o zaman yazatılmayı kafama koymuştum.

- Muallim de olsun, bu işi sürdüreceğiz!" demiştin. Nuri Bey de 1937'de Törya da karıştı. Milletvekili olmuştun. Elimi yokmadı, lise mezunu olmadığın için.

- Lisede eğitimci etkinlikleri var mıydı?

(Soru 1'a)

abana

SIYASAL GAZETE

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

KURULUŞU

25 Ocak 1970

ÇIKARAN

Tahsin YILMAZ

GENEL YAKIN

YÖNETMENİ

Hayati Tahsin YILMAZ

YAZI İSLERİNDEN

SÖZMÜL YÖNETMEN

Fevzi KOSE

BASKIYA

HAZIRLAYANLAR

ENDER YORGANCI

Mehmet ÖZTÜRK

ADRES

ABANA GAZETESİ

37970 ABANA

Telefon: (4664) 10 68

İSTANBUL

TÜMMİLİCİLİĞİ

Tahsinler Sokak, 5

KÜÇÜKPAZAR

Telefon: (11) 513 42 32

SURDURUM

HER İSTEYENE

PARASIZ YOLLANIR

(Yurtdışına Yollanmaz)

ÖZEL DUYURULAR

Başlık Yarı 25.000 TL

Özel Yarı 10.000 TL

Sinan Sanatçı

İç Sayfalar 2.000 TL

Arka Sayfa 3.000 TL

Birinci Sayfa 6.000 TL

ÖZEL YAKIN BASKI

GÖRKEM BASİMEVİ

Telefon: 539 72 15

İSTANBUL

PAMUK PRENSİ VE YEDİ CÜCELER

Esat Kaplan GINOLU

"Ne yazayım?" diye düşünürken, gazetemin "Basında Abana" köşesi geldi aklıma. Bilirsiniz, ülke başında çeşitli yıllarda Abana için söylenenler, yazılanlar aktarılıyor bu köşede.

Biraz daha düşüncemce, "araba üfler ne diyor Abana için?" diye düşündüm ve de bir derleme yaptım.

İkinci Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü'nün, Abana üzerine güzel düşünceleri var. (Her Abanalının bildiği gibi, siyasal oyunlar kimi kez ilçe, kimi kez bucak, kimi kez de köy yapmış Abanaylı).

"Kırşehir vilayeti ve Abana ilçe olmalıdır. Bu mesele seçim emriyle baktımdan, ruhs, vicdani ve tesir itibarıyla son derece zaruri ve faydalıdır. Teklifi, muhtıran bir adalete duygusunun tatmini için şerhi ile yazdığım bir memleket halkının yaradımın tedavisi için iltiham ediyorum." (16 Şubat 1957)

Sanıyorum İnönü'nün sözlerini yalnızca "eski toprak"lar anlamıştır. İnönü burada, Abana'nın ilçe olma hakkını verilmesi yanlıdır. Bunu da seçim güveni yanında, yerliyle yaşayan Abana halkının ruhi ve vicdani yaradımın onarımı açısından gerekli görüyor.

Mustafa Ekmekeçi ise, gormediği, ama görüp tanımak istediği Abana için 1958'de şunları söylemiş:

"Geniş ağaçlı yollarında çitler gezer, çalgılı kahvelerinde, sinemalarında başlarını dinlerler. Abanalılar doğaya yenilip, ele güne mahcup olmamıştır. Doğanın verilerini, güzelliklerini kendi öz emekleriyle yoğunlaşmış, küçük ilçelerini Batı kentlerinin uygar yaşamlarına uyacak yeniliklere kavuşturmuşlar. Her şeyden önce ve aslını, çocuklarına çalgıya öğretmişler, her şeyden önce ve aslını, çocuklarına çalgıya öğretmişler, her şeyden önce ve aslını, çocuklarına çalgıya öğretmişler."

Ekmekeçi'nin Abana'yı biraz eskide kaldı belki. Ama değildi. İnönü işviliğe yenik düştü ve görbette buldu kendini. Abana emekçiler ve her kaç genç aşınmak zorunda kaldı. Buna karşın Abanalı, bugünkü Abana'yı yarattı. Şimdi Abana, gelişimini sürdürüyor. Betonlaştırmı belki ama, yeşilliğinden çok şey kaybetmeden. Gürbütçiler de Abanalılarına bağlı çıktı doğrusu.

Mustafa Ekmekeçi'nin Abana'nın Atatürkçülüğüne uzaktan tanımlamasını, Şair Behçet Kemal Çağlar şu dörtlüğüyle pekiştirmiş:

"Hiç yüz vermez gerçeğe, köyüne ve yabana, Başı dik, alın açık Atatürkçü Abana. Mayı suyla yeşil dağ arasında mülh, hın, Abana, candan bağlı Büyük Atatürk sana!"

Kocaeli Milletvekili Turan Güney ise, 1955'te Abana için şunları söylemiş:

"Abanalılar, daha memleketimizde çok partili hayat başlandıktan, idari ve iktisadi sebeplerle kaza merkezi haline getirilen kasabalarının, bir mahallî partiye oy vermeleri sebebiyle cezalandırıldığını söylüyorlar. Geçen sene, Büyük Millet Meclisinde bunun gibi bir başka ceza kanunu ile karşılaştım. O kanunu tasvip ve kabul etmeyen bir arkadaşımın, Abana için de haksız bulacağını taktir edersiniz. Memup olmadığım parti, her iki cezalandırmada da haksız ve ayp bir iş yapıyor. Bu, demokratik düzenimize için bir yüskarıdır. Abanalı arkadaşlarımıza şunu söylemek isterim: Hiçbir haksız ve adaletsiz hareket sonuza dek sürmez."

Günümüzde gelişimini sürdüren şirin Abana, ola ki bir daha böyle bir haksızlıkla karşılaşmasın. Böyle bir durum ortaya çıkacak olsa bile, Abanalılar sonuna dek haklarını arayacaklardır.

Prof. İsmet Giritli de "Türkiye'nin bütün köy ve kasabalarının, ortalama olarak Abana'nın seviyesine yaklaştığı gün, memlekette uygarlık siyasi kazandırmış olacaktır" diyor.

Giritli'nin sözleri oldukça düşündürücü bence. Bu sözlerden sonra biraz göğüsümü kabarmalı, biraz da düşünmeliyiz. Olayta, 27 Temmuz 1956 tarihli Hatıra Mecmuası'nda Abana ile İstanbul'u karşılaştırmış da bir ayırım bulamamış. Yanlış da değil hani. İstanbul'a yakın ilçelerin olması hoşuna değil.

"Abana u kadar güzel bir yer ki, bir Abanalıya 'Cennet nerede?' diye sorduğunuz zaman alacağınız cevap şudur:

"Ya Abana'nın altında, ya da üstünde."

Abanalılar 'Cennet'in daha başka bir yerde olabileceğine inanıyorlar.

Abana, yalnız Anadolu'nun en güzel köyü olmakla kalmamış, aynı zamanda en modern köyü. Elektrikçi var, suyu var. Evleri, İstanbul evlerinden pek farklı değil. Hiçbir köyde rastlayamayacağımız kadar çok şık insana rastlarımsız.

Kahvede konuştüğümüz herhangi bir insana biraz sonra "İstanbul'u musunuz?" sorusunu sormak lüzumunu hissedersiniz. Konuşulan dil, kılık kıyafet İstanbul'dan farklı değildir.

Bunca övgülü sözlerden sonra, bir de beni tanımlayayım Abanaylı.

(Soru 3'e)

